

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres ref
200704507

Vår ref
2007/13473 HIB

Dato:
22.11.2007

Høring - revidert reglement om forvaltning av eksternt finansiert virksomhet ved universiteter og høyskoler og om disse institusjonenes samarbeid med andre rettssubjekt (F-35-02)

Det vises til ekspedisjon fra Kunnskapsdepartementet, datert 27.09.07, hvor utkast til revidert reglement om forvaltning av eksternt finansiert virksomhet ved universiteter og høyskoler og om disse institusjonenes samarbeid med andre rettssubjekt (F-35-02) ble sendt til høring.

Universitetet i Bergen vurderer forslaget til nytt reglement som bra. Vi vil spesielt peke på det positive i vektleggingen av at hensynet til faglig uavhengighet, faglige kriterier og ivaretaking av primær oppgavene skal være styrende for eksternt finansiert virksomhet.

Universitetet vil likevel kommentere enkelte punkt.

Dette gjelder først pkt. C i Innledningen om *Sentrale definisjoner*, her har vi to kommentarer:

For det første vil vi gjerne kommentere bruken av begrepet *randstoneaktivitet*: Slik randstoneaktivitet er definert, vil det omfatte alt forpliktende samarbeid, - også med andre universiteter. Dette gjør etter vår vurdering begrepet randstone uklart, og det er ønskelig med en klargjøring. Også i Forskningsrådets forslag til nytt system for basisfinansiering i instituttsektoren var begrepet om randstone uklart, og det ble heller ikke diskutert. Etter vår vurdering ville det vært både relevant og viktig å skille mellom "randstoneaktivitet" når det gjelder samarbeid med ulike kategorier av samarbeidende institusjoner. Både universiteter og høyskoler samarbeider med ulike typer av forskningsinstitutter, hvor institusjonene kan være eiere eller hvor universitetene har vært blant stifterne, noe som har vært vanlig tidligere.

For det andre vil vi knytte noen kommentarer til det foreslåtte reglementets inndeling av inntektene og virksomheten i tre deler:

- grunnbevilgning
- bidragsfinansiert virksomhet
- oppdragsfinansiert virksomhet (herunder andre inntekter)

I *veilederen* omtales dette nærmere: Grunnbevilgning forstås som: Bevilgning stilt til rådighet fra Kunnskapsdepartementet. Bidragsfinansiert virksomhet forstås som: Bevilgninger stilt til rådighet fra andre departementer og offentlige etater, tilskudd fra Norges forskningsråd, tilskudd fra EU og andre bidrag eller gaver.

Vi mener det ikke bare er viktig å kategorisere bevilgninger etter finansieringskilde, også bevilgningens formål er viktig. Et departement kan for eksempel både finansiere bidragsforskning og rene oppdrag. I denne sammenhengen vil vi be om at bevilgningens art, heller enn finansieringskilde bør være grunnlag for inndelingen. Samtidig vil vi understreke at det er viktig at kategoriseringen i regnskapet følger samme inndeling som i annen rapportering.

I forslag til nye retningslinjer er bevilgninger fra NFR plassert som del av bidragsfinansiert virksomhet, sammen med deler av tildelingene som tidligere ble omfattet av EFV-porteføljen (unntatt mva-pliktige oppdrag, som er en liten del av dagens EFV). Endringen støttes.

I forslaget er det presisert at med andre inntekter menes for eksempel salg av eiendom, anlegg og maskiner, samt andre salgs- og leieinntekter. Slik dokumentet foreligger, kan det se ut som om alle transaksjonsbaserte inntekter, som har en motytelse, og som er omsetning etter mva-loven, skal klassifiseres og rapporteres som oppdragsfinansiert virksomhet. Dette er vi noe undrende til.

Ved UiB regnskapsføres hvert år over NOK 50 mill i såkalte "instituttinntekter". Dette er transaksjonsbaserte inntekter og dreier seg om leieinntekter, pasientinntekter, salg av bøker og kopieringstjenester med mer. Det vil ikke være hensiktsmessig å regnskapsføre og rapportere disse inntektene sammen med oppdragsprosjekter. Selv om utkastet til reglement har all eksternfinansiert virksomhet som anliggende, oppfatter vi det slik at det er mest knyttet til forskning og i mindre grad tar opp ekstern finansiering av utdanning.

Universitetet i Bergen vil videre kommentere noen andre forhold

Det foreslåtte regelverket tar som utgangspunkt at samarbeid med andre institusjoner skal baseres på faglig interesse og involvere fagmiljøer internt ved institusjonen. Universitetet er enig i at utgangspunktet for samarbeidet med randsonen må være at den faglige virksomheten ved interne miljøer skal bli bedre som resultat av et slikt samarbeid.

Universitetet i Bergen har samarbeidet med forskningsmiljøer i randsonen svært lenge. Samarbeidet er berikende for våre fagmiljøer både forskningsmessig og ressursmessig. I Stortingsmeldingen "Vilje til forskning" vektlegges det at samarbeid mellom universitetene og høyskolene og instituttsektoren er ønskelig og bør styrkes. Det tas til orde for at "samarbeid mellom de typene av institusjoner gir økt gjennomslagskraft for norsk forskning internasjonalt, bedre kvalitet, mer tverrfaglighet og tyngre og mer sammensatte miljøer". Dette er vurderinger vi støtter. Vi er kjent med at det diskuteres ulike modeller for at samarbeid skal kunne inngå og gi uttelling i finansieringsmodellen. Vi vil ikke argumentere for at samarbeid skal gi uttelling, men vi vil heller ikke at modellen skal vanskeliggjøre eller begrense slikt samarbeid. (jf pkt C, side 4 i *veilederen*). Vi vil videre understreke nødvendigheten av å ha tydelige samarbeidsavtaler, både med enheter i instituttsektoren og innenfor våre randsonemiljøer.

Vi vil også vise til samarbeidet mellom de sju universitetene om å få bedre modeller for å tydeliggjøre kostnadene ved eksternt finansiert forskning. Vi støtter premisset om at alle kostnader med slike prosjekter må synliggjøres. Reglementets krav om at alle direkte og indirekte kostnader skal synliggjøres i prosjektbudsjettene, er viktig (punkt 2.2 a i reglementet).

Til slutt ønsker universitetet å kommentere reglementets oppsett. Oppdrag og eksternt finansiert virksomhet omtales også i tjenestemannsloven og forskriften om tjenestemannsloven. Dette er sentralt i forhold til midlertidige ansettelser for de rettighetene ansatte har, for eksempel ved overtallighet eller når arbeidsoppgaver bortfaller. Reglementet bør skrives slik at det er referanse til tjenestemannsloven/- forskriften og slik at det ikke oppstår tvil om hvilke begreper som omfatter hva. Det at retningslinjene delvis blir gjengitt i veilederen, uten at gjengivelsene skilles fra veiledningsteksten, gjør veiledningen vanskeligere tilgjengelig. I veilederen til reglementet bør det derfor markeres hva som er sitat fra reglementet, og hva som er veiledningsteksten.

Sigmund Grønmo
Rektor

Kari Tove Elvbakken
Universitetsdirektør

Gjenpart: Fakultetene
Bergen museum
Forskningsavdelingen
Personal- og økonomiavdelingen
Utdanningsavdelingen